

หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระการประกอบอาชีพ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารลำดับที่ 30/2553

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระการประกอบอาชีพ

ISBN 978-974-232-382-0

เอกสารลำดับที่ 30/2553

พิมพ์ครั้งที่ 1/2553

จำนวน 20,000 เล่ม

จัดทำต้นฉบับและเผยแพร่

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินกลาง แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2822853

โทรสาร 02-2813732

พิมพ์ที่ :

บริษัท ไทย พับบลิก เอ็ดดูเคชั่น จำกัด

99/936 หมู่ 8 ต.บางรักพัฒนา อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี 11140

โทร. 0-2888-7142, 08-1175-7096

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เป็นไปตามหลักการและปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียน นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้เรียนที่อยู่ในระบบโรงเรียน เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีศักยภาพในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัว ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ สถานศึกษาที่จะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ต้องนำสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไปดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษานั้น ๆ

ดังนั้น เพื่อให้การนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้อย่างสถานศึกษาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจึงได้จัดทำเอกสาร “สาระการเรียนรู้” จำนวน 5 สาระ ดังนี้

1. ทักษะการเรียนรู้
2. ความรู้พื้นฐาน (วิชาภาษาไทย วิชาภาษาต่างประเทศ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์)
3. การประกอบอาชีพ
4. ทักษะการดำเนินชีวิต
5. การพัฒนาสังคม

ในการจัดทำเอกสารสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากคณะบุคคล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ข้าราชการบำนาญ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และครูจากสถานศึกษารวมทั้งภาคีเครือข่าย ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในแต่ละสาระการเรียนรู้ ได้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ทำให้เอกสารฉบับนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ขอขอบคุณในความร่วมมือของทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)

เลขาธิการ กศน.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
คำชี้แจง	
สารการประกอบอาชีพ.....	1
ผังมโนทัศน์	
ระดับประถมศึกษา.....	2
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	3
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	4
มาตรฐานการเรียนรู้ระดับและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....	5
รายวิชาบังคับ.....	11
คำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ	
ระดับประถมศึกษา.....	12
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	26
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	41
ภาคผนวก.....	57
- นิยามศัพท์.....	58
- คณะผู้จัดทำ.....	60

คำชี้แจง

1. เอกสาร “สาระการประกอบอาชีพ” ประกอบด้วยสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ฝั่งมโนทัศน์ มาตรฐานการเรียนรู้ระดับและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา และรายละเอียด คำอธิบายรายวิชา
2. ให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นำไปพิจารณาประกอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. นำไปใช้จัดกระบวนการการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ การศึกษา และให้ผู้เรียนได้คุณภาพตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกำหนด
4. คำอธิบายรายวิชาแต่ละระดับ จัดทำตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจขอบข่ายของรายวิชานั้นๆ ดังนั้นในแต่ละคำอธิบายรายวิชา จึงมีการกำหนดชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับการศึกษา การศึกษาและฝึกปฏิบัติ การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ได้
5. สาระการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย 4 มาตรฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับการมองเห็นช่องทาง การประกอบอาชีพ ทักษะในอาชีพ การจัดการในอาชีพ และการพัฒนาอาชีพ โดยระดับประถมศึกษา เน้นการเข้าสู่อาชีพให้มีอยู่ มีกิน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเน้นการพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถขยายอาชีพเพื่อให้มีความมั่นคงในอาชีพ

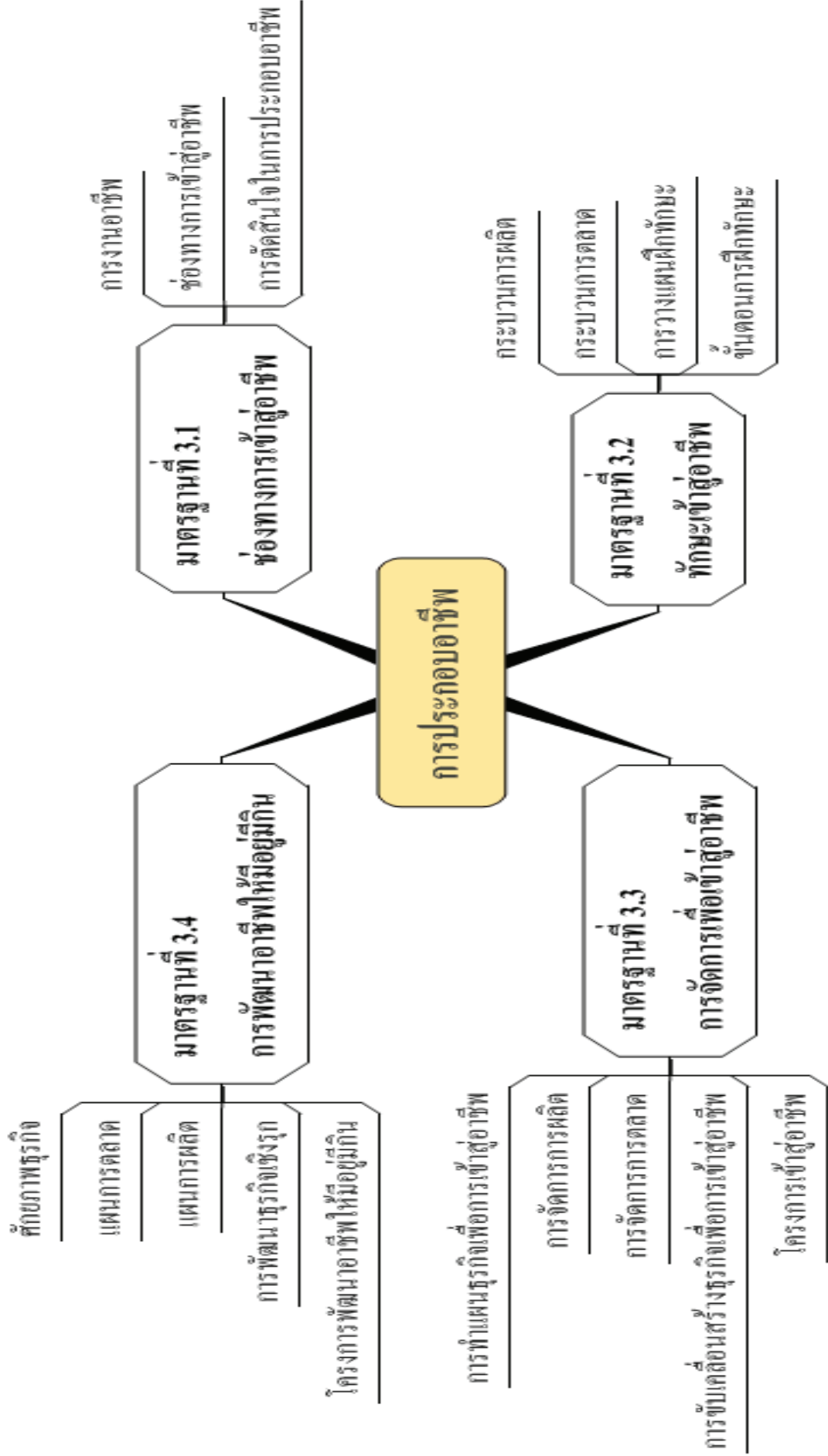
สาระการประกอบอาชีพ

สาระการประกอบอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับการมองเห็นช่องทาง และการตัดสินใจประกอบอาชีพ เรียนรู้ทักษะในอาชีพ การจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม และการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

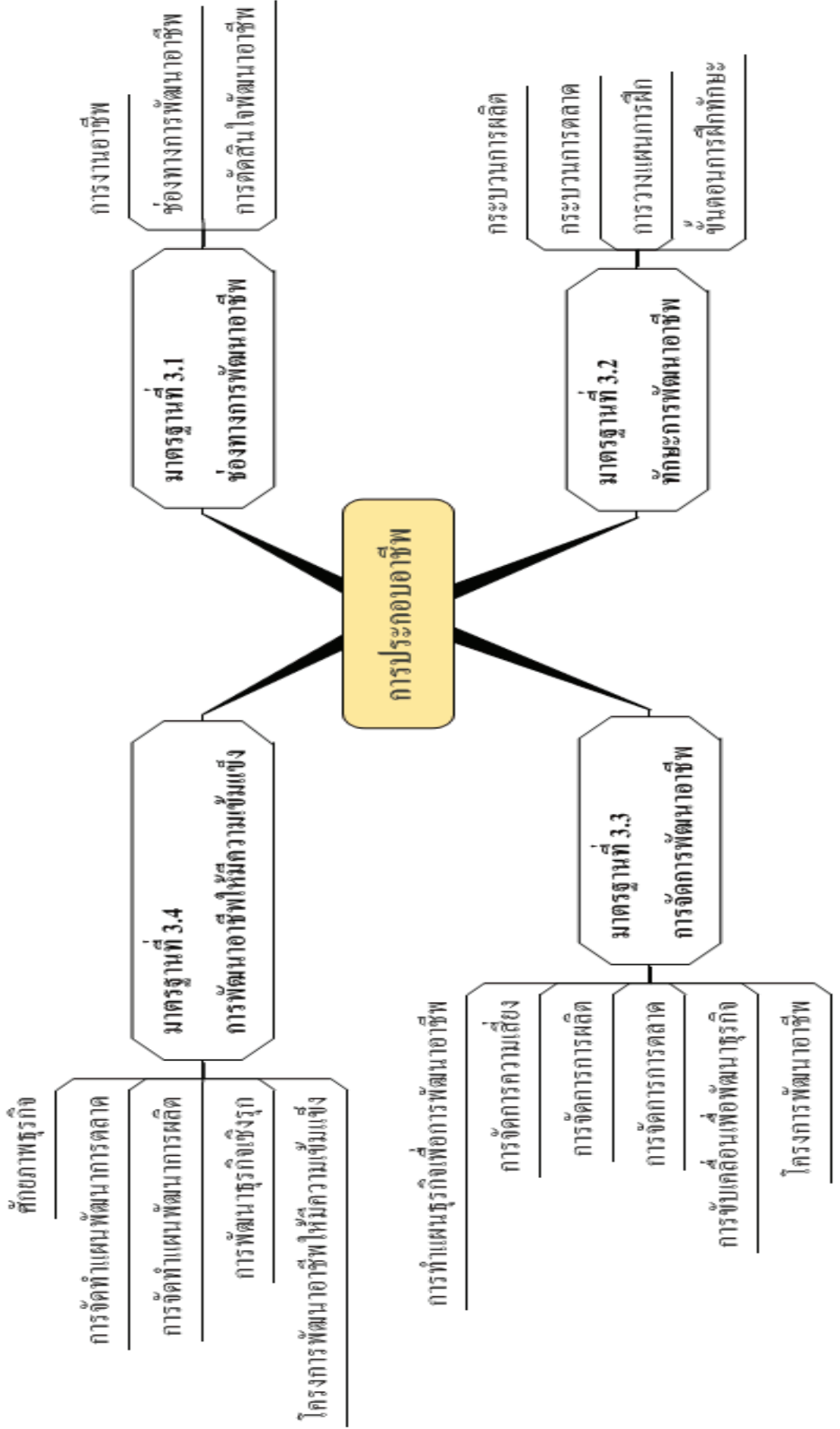
มาตรฐานการเรียนรู้

- มาตรฐานที่ 3.1** มีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดี ในงานอาชีพมองเห็นช่องทาง และตัดสินใจประกอบอาชีพได้ตามความต้องการ และศักยภาพของตนเอง
- มาตรฐานที่ 3.2** มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก
- มาตรฐานที่ 3.3** มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม
- มาตรฐานที่ 3.4** มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

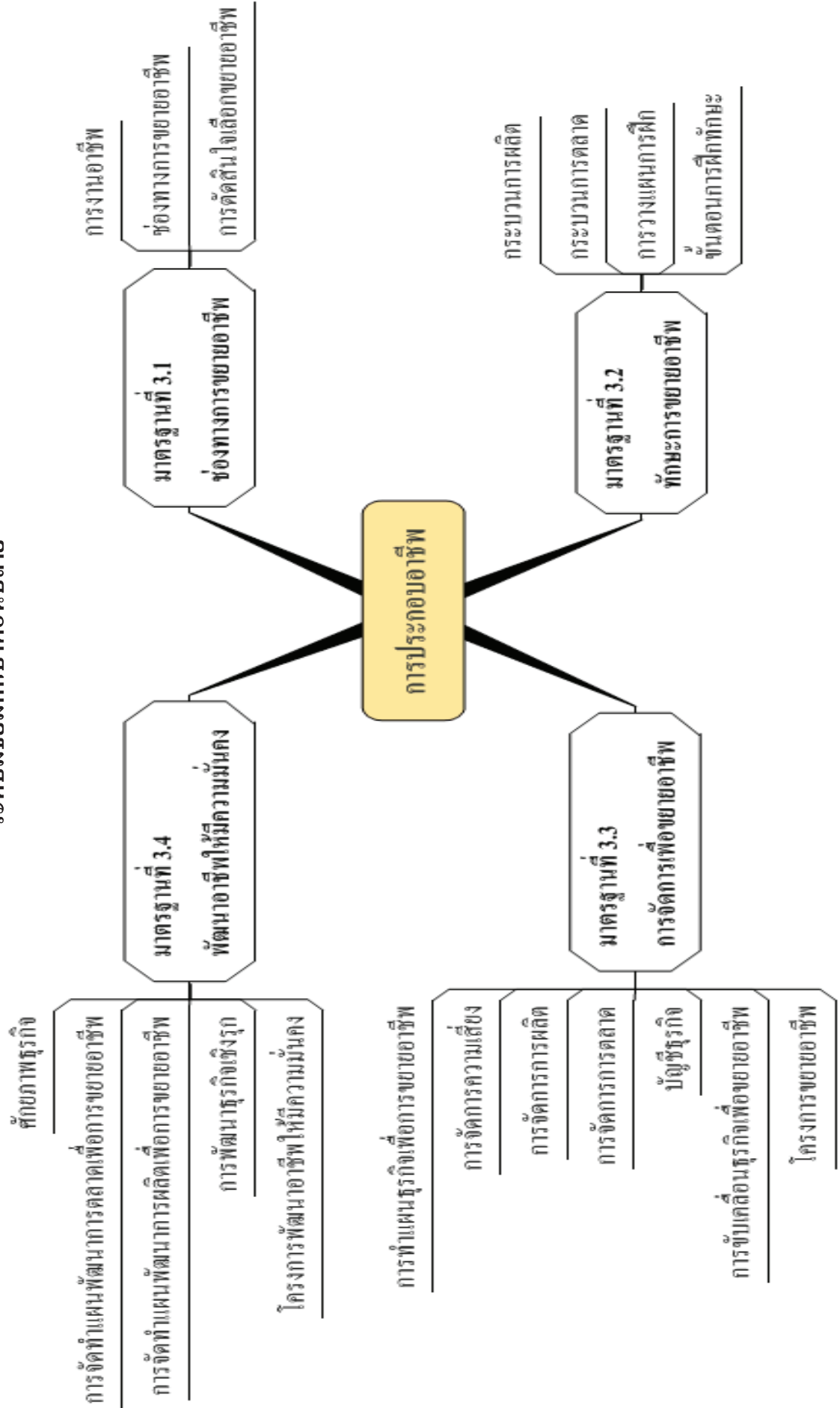
ผังมโนทัศน์
ระดับประถมศึกษา

ผังมโนทัศน์
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผังมโนทัศน์
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ
และ
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐานที่ 3.2 มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานความรู้ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยี อาชีพที่ตัดสินใจเลือกได้	1. อธิบายทักษะที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยี อาชีพที่ตัดสินใจเลือกได้	มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ ที่ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานความรู้ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และประยุกต์ใช้	1. อธิบายทักษะที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยี ในการพัฒนาอาชีพที่ตัดสินใจเลือกได้	มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการขยายอาชีพ เพื่อสร้างความรู้ใน กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่	1. อธิบายทักษะที่เกี่ยวข้องใน กระบวนการผลิตและ การตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยี ในการขยายอาชีพที่ตัดสินใจเลือก
เหมาะสม	2. ยอมรับและเห็นคุณค่า ในการฝึกทักษะการใช้อุปกรณ์ อาชีพ	เหมาะสม และประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา	2. เห็นความสัมพันธของการ จัดระบบเตรียมความพร้อมกับการพัฒนา อาชีพ	เหมาะสม มีความ หลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาต่อยอดและ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา	2. ตรวจสอบระบบ ความพร้อมในการขยาย อาชีพ ให้มีความมั่นคง
	3. ปฏิบัติการวิเคราะห์ ทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก		3. ปฏิบัติการวิเคราะห์ ทักษะในการพัฒนาอาชีพ		

มาตรฐานที่ 3.3 มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงาน และโครงการธุรกิจ เข้าร่วม ตลาดการแข่งขันตาม แนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการ มีอยู่มีกิน	<p>1. อธิบายความหมาย ความสำคัญของการ จัดการอาชีพ ได้</p> <p>2. ดำเนินการจัดทำแผน ธุรกิจหรือการจัดการ และ การจัดการการตลาด และการจับเคลื่อนธุรกิจ ตามแนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้</p> <p>3. ยอมรับและเห็นคุณค่า ในการจัดการเข้าสู่ธุรกิจ อย่างมีคุณธรรม</p> <p>4. ปฏิบัติการจัดทำแผน และโครงการเข้าสู่อาชีพ ได้</p>	<p>มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำ แผนงานและโครงการ ธุรกิจ เพื่อพัฒนาอาชีพ เข้าสู่ตลาดการแข่งขัน ตามแนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ ความเข้มแข็ง</p>	<p>1. อธิบายความหมาย ความสำคัญของการ จัดการ อาชีพ เพื่อพัฒนาอาชีพได้</p> <p>2. ดำเนินการปรับปรุงแผน ธุรกิจด้านการจัดการ การผลิตหรือการบริการ และ ด้านการจัดการการตลาด ตามแนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ ความเข้มแข็ง</p> <p>3. อธิบายความสัมพันธ์ ระหว่างระบบการพัฒนา ธุรกิจกับการจับเคลื่อน ธุรกิจอย่างมีคุณธรรม</p> <p>4. ปฏิบัติการจัดทำแผน และโครงการพัฒนาอาชีพ ได้</p>	<p>มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำ แผนงาน และโครงการ ธุรกิจ เพื่อขยายอาชีพ เข้าสู่ตลาดการแข่งขัน ตามแนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ ความมั่นคง</p>	<p>1. อธิบายความหมาย ความสำคัญของการ จัดการอาชีพ เพื่อการ ขยายอาชีพ ได้</p> <p>2. ดำเนินการจัดทำและ หรือปรับปรุงแผนธุรกิจ ด้านการจัดการการผลิต หรือการบริการ และ ด้านการจัดการ การตลาด ตามแนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ได้</p> <p>3. ตรวจสอบระบบธุรกิจ เพื่อการขยายอาชีพ ได้</p> <p>4. ปฏิบัติการจัดทำแผน และโครงการขยาย อาชีพ ได้</p>

มาตรฐานที่ 3.4 มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง ผลิตภัณฑ์ หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อดำรงชีวิต	1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็น ในการพัฒนาอาชีพให้ผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อดำรงชีวิต 2. วิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ การตลาด หรือการบริการ เพื่อสร้างธุรกิจให้มีความมั่นคง 3. ยอมรับและเห็นคุณค่า ในการพัฒนาอาชีพให้ยั่งยืน 4. ปฏิบัติการทำแผนและโครงการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง	มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาอาชีพให้ผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อดำรงชีวิต และมีเงินออมตามศักยภาพ	1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็น ในการพัฒนาอาชีพให้ผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อดำรงชีวิต และเหลือเงินออมตามศักยภาพ 2. วิเคราะห์ศักยภาพ ธุรกิจ การตลาด การผลิต หรือการบริการ แผนธุรกิจเพื่อสร้างธุรกิจให้มีความเข้มแข็ง 3. อธิบายการจัดระบบ การพัฒนาอาชีพ ได้รับความเข้มแข็งได้ 4. ปฏิบัติการทำแผนและ	มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาอาชีพให้ผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อดำรงชีวิต และมีเงินออม มีทุนในการขยายอาชีพ	1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็น ในการพัฒนาอาชีพให้ผลิตภัณฑ์ที่มีผลิตภัณฑ์ หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อดำรงชีวิต และมีเงินออม และมีทุนในการขยายอาชีพ 2. วิเคราะห์ศักยภาพ ธุรกิจ การตลาด การผลิตหรือการบริการ แผนธุรกิจเพื่อสร้างธุรกิจให้มีความมั่นคง 3. อธิบายวิธีการ ตรวจสอบการพัฒนาอาชีพให้เข้าสู่ความ

ระดับประถมศึกษา		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	มาตรฐานการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
			โครงการพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง		มั่นคง 4. ปฏิบัติการจัดทำแผนและโครงการพัฒนาอาชีพที่มีความมั่นคง

รายวิชาบังคับ
สาระการประกอบอาชีพ

มาตรฐาน ที่	ระดับประถมศึกษา			ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
	รหัส รายวิชา	รายวิชา	หน่วย กิต	รหัส รายวิชา	รายวิชา	หน่วย กิต	รหัส รายวิชา	รายวิชา	หน่วย กิต
3.1	อช11001	ช่องทางการ เข้าสู่อาชีพ	2	อช21001	ช่องทางการ พัฒนาอาชีพ	2	อช31001	ช่องทางการ ขยายอาชีพ	2
3.2 3.3	อช11002	ทักษะการ ประกอบ อาชีพ	4	อช21002	ทักษะการ พัฒนาอาชีพ	4	อช31002	ทักษะการ ขยายอาชีพ	4
3.4	อช11003	พัฒนาอาชีพ ให้มีอยู่มีกิน	2	อช21003	พัฒนาอาชีพ ให้มีความ เข้มแข็ง	2	อช31003	พัฒนาอาชีพ ให้มีความ มั่นคง	2

คำอธิบายรายวิชา

และ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ

ระดับประถมศึกษา

คำอธิบายรายวิชา อช11001 ช่องทางการเข้าสู่อาชีพ จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะงาน ขอบข่ายงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลกที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเพื่อการเข้าสู่อาชีพ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับช่องทางการเข้าสู่อาชีพ ดังนี้ คือ

ความหมาย ความสำคัญและความจำเป็นของการประกอบอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะขอบข่ายการทำงานอาชีพ กระบวนการทำงาน การบริหารจัดการของอาชีพต่างๆ ในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก เพื่อการเข้าสู่อาชีพจากการทำงานอาชีพ ดังนี้

งานบ้าน เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับงานบ้านและชีวิตความเป็นอยู่ในบ้าน ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ โดยเน้นการแก้ปัญหาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สะอาด มีระเบียบ ประหยัด อดออม อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพ

งานเกษตร เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการประมง ตามกระบวนการผลิตและการจัดการผลผลิต มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิตเพิ่มผลผลิต ปลูกฝังความรับผิดชอบต่อพลังงานและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพ

งานช่าง เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานตามกระบวนการของงานช่าง ซึ่งประกอบด้วย การบำรุงรักษา การติดตั้ง การประกอบ การซ่อมและการผลิตเพื่อนำไปสู่การสร้างอาชีพ

งานประดิษฐ์ เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานด้านการประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นความประณีต สวยงามตามกระบวนการงานประดิษฐ์และเทคโนโลยี การอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพ

งานธุรกิจ เป็นการวิเคราะห์งานหรือกิจกรรมที่เป็นการนำเอาทรัพยากรต่างๆ มาใช้ร่วมกัน หรือเปลี่ยนสภาพเพื่อที่จะก่อให้เกิดคุณค่าที่สูงกว่าเดิม โดยที่ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้จัดการหวังว่า สิ่งที่ทำนั้นจะยั่งยืน และเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต โดยในงานหรือกิจกรรมทางธุรกิจจะกล่าวถึงงาน การตลาด งานการผลิตหรือบริการ งานการเงินและบัญชี และงานทรัพยากรมนุษย์

ความหมาย ความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางในการเข้าสู่อาชีพในชุมชน สังคม ที่เหมาะสมกับตนเอง วิเคราะห์ความเป็นไปได้ต่างๆ ได้แก่ การลงทุน การตลาด กระบวนการผลิต การขนส่ง การบรรจุหีบห่อ การแปรรูป และผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ความรู้ความสามารถของตนเองต่อ

อาชีพนั้นๆ การลำดับความสำคัญของอาชีพที่มีความเป็นไปได้ เพื่อนำข้อมูลที่วิเคราะห์ไว้นำไปปรึกษาผู้รู้ การตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยวิเคราะห์ความพร้อมของตนเอง ความต้องการของตลาด เทคนิคความรู้ ทักษะในอาชีพ และความรับผิดชอบต่อสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เน้นการสำรวจอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก แล้วนำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่มอาชีพ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ด้านอาชีพของชุมชน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตัดสินใจเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองได้

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริง ผลงานปฏิบัติ สังเกตความสนใจ ความร่วมมือในกระบวนการเรียนรู้ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

คำอธิบายรายวิชา อข11001 ช่องทางการเข้าสู่อาชีพ จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะงาน ขอบข่ายงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลกที่เหมาะสมกับศักยภาพของคนเพื่อการเข้าสู่อาชีพ

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	การงานอาชีพ	1.อธิบายความสำคัญ และความจำเป็นในการประกอบอาชีพได้ 2.อธิบาย วิเคราะห์ลักษณะ ขอบข่ายกระบวนการผลิตงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก 3.อธิบายการจัดการอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก	1.ความสำคัญ และความจำเป็นในการประกอบอาชีพ 2.งานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก - งานบ้าน - งานเกษตร - งานช่าง - งานประดิษฐ์ - งานธุรกิจ ฯลฯ 3.การจัดการงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก 3.1 การจัดการการผลิต - การวางแผน - การจัดทำโครงการ - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การใช้แรงงาน - การใช้สถานที่ - การใช้ทุน ฯลฯ	50

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4.อธิบายคุณธรรม จริยธรรม ในการทำงานอาชีพ	3.2 การจัดการการตลาด - การกำหนดทิศทางการตลาด - การหาความต้องการของตลาด - การขนส่ง - การขาย - การกำหนดราคาขาย - การทำบัญชีประเภทต่างๆ ฯลฯ 4.คุณธรรม จริยธรรม - ความรับผิดชอบ - การประหยัด - การอดออม - ความสะอาด - ความประณีต - ความขยัน - ความซื่อสัตย์ ฯลฯ	
		5.อธิบายการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก	5.การอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก	
2	ช่องทางการเข้าสู่อาชีพ	1.อธิบายความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง 2.ศึกษาอาชีพในชุมชน สังคม	1.ความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางประกอบอาชีพ 2.ความเป็นไปได้ในการเข้าสู่	20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>ประเทศ และ โลก เพื่อวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ในการเข้าสู่ อาชีพของตน</p> <p>3.ลำดับอาชีพโดยพิจารณาความ เป็นไปได้ของอาชีพ จำนวน 3 อาชีพ พร้อมทั้งให้เหตุผลในการ ลำดับอาชีพที่เลือก</p>	<p>อาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การลงทุน - การตลาด - กระบวนการผลิต - การขนส่ง - การบรรจุหีบห่อ - การแปรรูป - ผลกระทบต่อชุมชน และ สภาพแวดล้อม - ความรู้ความสามารถ ฯลฯ <p>3.การลำดับอาชีพและเหตุผล</p>	
3	การตัดสินใจเลือก อาชีพ	1.ตัดสินใจเลือกอาชีพได้ เหมาะสมกับตนเอง	<p>1.การตัดสินใจเลือกอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อม - ความต้องการของตลาด - ความรู้ ทักษะและเทคนิค ต่างๆ - ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม - สถานที่ - แรงงาน - เงินทุน ฯลฯ 	10

คำอธิบายรายวิชา อช11002 ทักษะการประกอบอาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานความรู้ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาด ที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงานและ โครงการธุรกิจ เข้าสู่ตลาดการแข่งขัน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการมีอยู่มีกิน

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับช่องทางการเข้าสู่อาชีพ ดังนี้ คือ

ความจำเป็นในการฝึกทักษะอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการการตลาด ที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ความหมาย ความสำคัญ ของการจัดการอาชีพ และระบบการจัดการเพื่อเข้าสู่อาชีพที่ตัดสินใจเลือก แหล่งเรียนรู้ในการฝึก การตัดสินใจเลือกแหล่งและวิธีการฝึก การบันทึกรายงานการฝึก ทักษะการประกอบอาชีพ

การทำแผนธุรกิจ แผนธุรกิจเป็นแผนแม่บทในการประกอบอาชีพของทุกคนในครอบครัว ชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการในการระดมความคิดจากการวิเคราะห์ชุมชนที่กำหนดด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ รายได้ ค่านิยมของชุมชน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่การมีอยู่มีกินเป็นผลสำเร็จ โดยกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ การดำเนินงานที่จะดำเนินการไปตามแผนธุรกิจ

การจัดการการผลิตหรือการบริการ เป็นการจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การลดต้นทุน การผลิตหรือการบริการ

การจัดการการตลาด เป็นการนำผลผลิตเข้าสู่ตลาด ซึ่งดำเนินการ โดยการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การจัดทำข้อมูลฐานลูกค้า และการกระจายสินค้าให้ถึงลูกค้า

ปฏิบัติการ จัดทำแผนงานและ โครงการเข้าสู่ธุรกิจ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

สำรวจ วิเคราะห์ทักษะที่ต้องการฝึก แหล่งฝึกและวิธีการฝึก กระบวนการผลิต กระบวนการ การตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี การถอดบทเรียน การสร้างความพร้อมในการประกอบอาชีพ

เป็นการศึกษาปฏิบัติจริงด้วยการทำแผนธุรกิจของชุมชน หรือของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการผลิต การจัดการการตลาด อาจสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมา เพื่อฝึก

ปฏิบัติและนำแผนปฏิบัติการต่าง ๆ เข้าสู่วิถีชีวิต หรือดำเนินการจริงตามวิถีชีวิต เพื่อผู้เรียนจะเกิดความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริงจากผลงานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ การจัดทำแผน และ โครงการประกอบอาชีพ

คำอธิบายรายวิชา อช11002 ทักษะการประกอบอาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจทักษะในอาชีพที่ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานความรู้ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาด ที่ใช้นวัตกรรม/เทคโนโลยีที่เหมาะสม
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงานและโครงการธุรกิจ เข้าสู่ตลาดการแข่งขัน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการมีอยู่มีกิน

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ทักษะในการเข้าสู่อาชีพ	<p>1.อธิบาย ความจำเป็นในการฝึกทักษะอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี</p> <p>2. อธิบาย ความหมาย ความสำคัญของการจัดการอาชีพ และระบบการจัดการ เพื่อการเข้าสู่อาชีพ</p> <p>3.สำรวจแหล่งเรียนรู้ และ สถานที่ฝึกทักษะเพื่อการเข้าสู่อาชีพ</p> <p>4.วางแผนในการฝึกทักษะอาชีพ</p>	<p>1.ความจำเป็นในการฝึกทักษะอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี</p> <p>2. ความหมาย ความสำคัญของการจัดการอาชีพ</p> <p>3.แหล่งเรียนรู้ และสถานที่ฝึกอาชีพ</p> <p>4.การวางแผน โดยกำหนดสิ่งต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้และทักษะที่ต้องฝึก - วิธีการฝึก - แหล่งฝึก - วัน เวลาในการฝึก 	80

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		5.ฝึกทักษะอาชีพตามแผนที่กำหนดไว้ได้โดยมีการบันทึกขั้นตอนการฝึกทุกขั้นตอน	๑ล๑ 5.การฝึกทักษะอาชีพ - การจดบันทึก - ปัญหาและการแก้ปัญหา - ข้อเสนอแนะ ๑ล๑	
2	การทำแผนธุรกิจเพื่อการเข้าสู่อาชีพ	1.วิเคราะห์ชุมชน โดยการระดมความคิดเห็นของคนในชุมชน และกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ รายได้ ค่านิยมของชุมชน เป้าหมาย และกลยุทธ์ ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.วางแผนปฏิบัติการ	1.การวิเคราะห์ชุมชน - จุดแข็ง - จุดอ่อน - โอกาส - อุปสรรค 2. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ รายได้ ค่านิยม เป้าหมาย และกลยุทธ์ ในการกำหนดแผนธุรกิจของชุมชน 5.การวางแผนปฏิบัติการ	15
3	การจัดการการผลิตหรือการบริการ	1.จัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ 2.อธิบายวิธีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการผลิต 3.อธิบายขั้นตอนการลดต้นทุนการผลิตหรือการบริการ 4.จัดทำแผนการจัดการการผลิตหรือการบริการ	1.การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ 2.การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการผลิต 3.การลดต้นทุนการผลิตหรือการบริการ 4.การจัดทำแผนการจัดการการผลิตหรือการบริการ	15
4	การจัดการการตลาด	1.จัดการการตลาดเพื่อนำผลผลิต	1.การจัดการการตลาด	15

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		เข้าสู่ตลาด 2.จัดทำแผนการจัดการการตลาด	- การโฆษณา - การประชาสัมพันธ์ - การวิจัยตลาด - การส่งเสริมการขาย - การทำข้อมูลฐานลูกค้า - การกระจายสินค้า 2.การจัดทำแผนการจัดการการตลาด	
5	การขับเคลื่อนสร้างธุรกิจ เพื่อเข้าสู่อาชีพ	1.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการ 2.พัฒนาแผนปฏิบัติการ 3.อธิบายขั้นตอนการขับเคลื่อนสร้างธุรกิจ 4.อธิบายปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขที่เกิดจากการขับเคลื่อนธุรกิจ	1.การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการ 2.การพัฒนาแผนปฏิบัติการ 3.ขั้นตอนการขับเคลื่อนการสร้างธุรกิจ 4.ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	20
6	โครงการเข้าสู่อาชีพ	1.อธิบายความสำคัญของการทำโครงการประกอบอาชีพ 2.เขียนโครงการ 3.เขียนแผนปฏิบัติการ 4.ตรวจสอบโครงการได้ถูกต้องและเหมาะสม	1.ความสำคัญของการทำโครงการ ประกอบอาชีพ 2.ขั้นตอนการเขียนโครงการ 3.การเขียนแผนปฏิบัติการ 4.การตรวจสอบโครงการ	15

คำอธิบายรายวิชา อช11003 พัฒนาอาชีพให้มือผู้มีกิน จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพให้มีผลิตภัณฑ์ หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ดังนี้คือ

ความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพ

ศักยภาพธุรกิจตนเอง ชุมชน ความจำเป็นและคุณค่าของการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ การวิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจ (ระยะเริ่มต้น ระยะสร้างตัว ระยะทรงตัว ระยะตกต่ำหรือสูงขึ้น) การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจในเส้นทางของเวลา

การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด การกำหนดทิศทางการตลาด กำหนดเป้าหมายการตลาด การกำหนด กลยุทธ์สู่เป้าหมายบนพื้นฐานศักยภาพธุรกิจที่เป็นอยู่ การวิเคราะห์กลยุทธ์กำหนดกิจกรรม แผนการพัฒนาการตลาด

การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ การกำหนดคุณภาพผลผลิตหรือการบริการ การวิเคราะห์ห่วงโซ่การผลิตหรือการบริการ การกำหนดเป้าหมายการผลิต/บริการ การกำหนดแผนกิจกรรม พัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการ

การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก ความจำเป็นและคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก การแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการแท้จริงของผู้บริโภค รูปลักษณ์คุณภาพใหม่เพิ่มช่องทางการเข้าถึงลูกค้า

ปฏิบัติการ จัดทำแผน และ โครงการพัฒนาอาชีพให้มือผู้มีกิน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เป็นการศึกษาปฏิบัติจริงด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ อาจสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาหรือพาไปศึกษาของจริง เพื่อฝึกปฏิบัติและนำแผนปฏิบัติการต่าง ๆ เข้าสู่วิถีชีวิต หรือดำเนินการจริงตามวิถีชีวิต เพื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถพัฒนาอาชีพให้มือผู้มีกิน

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริงจากผลงานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ การจัดทำแผน และ โครงการพัฒนาอาชีพให้มือผู้มีกิน

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา อช11003 พัฒนาอาชีพให้มีผู้มีกิน จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพให้มีผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ศักยภาพธุรกิจ	1.อธิบายความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีผู้มีกิน 2. อธิบายความจำเป็น และคุณค่าของการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ 3.วิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจในระยะต่าง ๆ 4.วิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจบนเส้นทางของเวลา	1.ความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพ 2.ความจำเป็น และคุณค่าของการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ 3.การวิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจ - ระยะเริ่มต้น - ระยะสร้างตัว - ระยะทรงตัว - ระยะตกต่ำหรือสูงขึ้น 4.การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจบนเส้นทางของเวลา	20
2	การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด	1.กำหนดทิศทางการตลาด 2.กำหนดเป้าหมาย การตลาด 3.กำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมาย 4.วิเคราะห์กลยุทธ์ 5.กำหนดกิจกรรมและแผนการพัฒนาการตลาด	1.การกำหนดทิศทางการตลาด 2.การกำหนดเป้าหมาย การตลาด 3.การกำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมาย 4.การวิเคราะห์กลยุทธ์ 5.กิจกรรมและแผนการพัฒนาการตลาด	15

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
3	การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ	1. อธิบายการกำหนดคุณภาพผลผลิตหรือการบริการ 2. วิเคราะห์ต้นทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ 3. กำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ 4. กำหนดแผนกิจกรรมการผลิต 5. พัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการ	1. การกำหนดคุณภาพการผลิตหรือการบริการ 2. การวิเคราะห์ต้นทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ 3. การกำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ 4. การกำหนดแผนกิจกรรมการผลิต 5. การพัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการ	15
4	การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก	1. อธิบายความจำเป็น และคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก 2. อธิบายการแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง 3. อธิบายการสร้างรูปลักษณ์คุณภาพสินค้าใหม่ 4. อธิบายการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง	1. ความจำเป็น และคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก 2. การแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการของผู้บริโภค 3. การสร้างรูปลักษณ์คุณภาพสินค้าใหม่ 4. การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง (พออยู่ พอกิน มีรายได้)	15
5	โครงการพัฒนาอาชีพให้มียูมีกิน	1. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนต่างๆ 2. เขียนโครงการการพัฒนาอาชีพ 3. ตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการพัฒนาอาชีพ 4. ปรับปรุงโครงการพัฒนาอาชีพ	1. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนต่างๆ 2. การเขียนโครงการการพัฒนาอาชีพ 3. การตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ 4. การปรับปรุงแก้ไขโครงการพัฒนาอาชีพ	15

คำอธิบายรายวิชา

และ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำอธิบายรายวิชา อช21001 ช่องทางการพัฒนาอาชีพ จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะงาน ขอบข่ายงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลกที่เหมาะสมกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับชุมชนเพื่อการพัฒนาอาชีพ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับช่องทางการพัฒนาอาชีพ ดังนี้ คือ

ความหมาย ความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะขอบข่ายการทำงานอาชีพ กระบวนการทำงาน การบริหารจัดการของอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากการทำงานอาชีพต่าง ๆ เช่น

งานบ้าน เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับงานบ้านและชีวิตความเป็นอยู่ในบ้าน ฝ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ โดยเน้นการแก้ปัญหาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สะอาด มีระเบียบ ประหยัด อดออม อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานเกษตร เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการประมง ตามกระบวนการผลิตและการจัดการผลผลิต มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิต ปลูกฝังความรับผิดชอบ การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานช่าง เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานตามกระบวนการของงานช่าง ซึ่งประกอบด้วย การบำรุงรักษา การติดตั้ง ประกอบ การซ่อมและการผลิตเพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานประดิษฐ์ เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานด้านการประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นความประณีต สวยงามตามกระบวนการงานประดิษฐ์และเทคโนโลยี และเน้นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานธุรกิจ เป็นการวิเคราะห์งานหรือกิจกรรมที่เป็นการนำเอาทรัพยากรต่างๆ มาใช้ร่วมกัน หรือเปลี่ยนสภาพเพื่อที่จะก่อให้เกิดคุณค่าที่สูงกว่าเดิม โดยที่ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้จัดการหวังว่า สิ่ง

คนทำนั้นจะยั่งยืน และเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต โดยในงานหรือกิจกรรมทางธุรกิจจะกล่าวถึงงาน การตลาด งานการผลิตหรือบริการ งานการเงินและบัญชี และงานทรัพยากรมนุษย์

ความหมาย ความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก ที่เหมาะสมกับตนเอง วิเคราะห์ความเป็นไปได้ต่าง ๆ ได้แก่ การลงทุน การตลาด กระบวนการผลิต การขนส่ง การบรรจุหีบห่อ การแปรรูป และผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ความรู้ความสามารถของตนเองต่อสิ่งที่ต้องการพัฒนา การลำดับความสำคัญของการพัฒนาที่มีความเป็นไปได้ เพื่อนำข้อมูลวิเคราะห์ไว้ นำไปปรึกษาผู้รู้ การตัดสินใจเลือกพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยวิเคราะห์ความพร้อมของตนเอง ความต้องการของตลาด เทคนิคความรู้ ทักษะในอาชีพ และความรับผิดชอบต่อสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เน้นการสำรวจอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก และสิ่งที่ต้องการพัฒนาที่สอดคล้องกับอาชีพของตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สรุปเป็นองค์ความรู้สิ่งที่ต้องการพัฒนา

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริง ผลงานปฏิบัติ สังเกตความสนใจ ความร่วมมือในกระบวนการเรียนรู้

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา อช21001 ช่องทางการพัฒนาอาชีพ จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะงาน ขอบข่ายงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก ที่เหมาะสมกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับชุมชนเพื่อการพัฒนาอาชีพ

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	การงานอาชีพ	1.อธิบายความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพ 2.อธิบายลักษณะขอบข่าย กระบวนการผลิตงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการพัฒนาอาชีพ 3.อธิบายการจัดการในงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการพัฒนาอาชีพ	1.ความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพ 2.การพัฒนาอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก - งานบ้าน - งานเกษตร - งานช่าง - งานประดิษฐ์ - งานธุรกิจ ฯลฯ 3.การพัฒนากระบวนการจัดการงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก 3.1การจัดการการผลิต - การวางแผน - การจัดทำโครงการ - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การใช้แรงงาน - การใช้สถานที่ - การใช้ทุน ฯลฯ 3.2 การจัดการการตลาด - การกำหนดทิศทาง	50

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4.อธิบายคุณธรรม จริยธรรม ในการพัฒนาอาชีพ	<p>การตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การหาความต้องการของตลาด - การขนส่ง - การขาย - การกำหนดราคาขาย - การทำบัญชีประเภทต่างๆ ฯลฯ <p>4.คุณธรรม จริยธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรับผิดชอบ - การประหยัด - การอดออม - ความสะอาด - ความประณีต - ความขยัน - ความซื่อสัตย์ ฯลฯ 	
		5.อธิบายการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก	<p>5.การอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก</p>	
2	ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	<p>1.อธิบายความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางในการพัฒนาอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง</p> <p>2.ศึกษาอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาอาชีพ</p>	<p>1.ความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางเพื่อพัฒนาอาชีพ</p> <p>2.ความเป็นไปได้ในการพัฒนาอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การลงทุน - การตลาด 	20

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>3.กำหนดวิธีการและขั้นตอนการประกอบอาชีพโดยพิจารณาความเป็นไปได้ของการพัฒนาอาชีพ และจัดลำดับพร้อมทั้งให้เหตุผลในการลำดับการพัฒนาอาชีพที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการผลิต - การขนส่ง - การบรรจุหีบห่อ - การแปรรูป - ผลกระทบต่อชุมชน และสภาพแวดล้อม - ความรู้ความสามารถ ฯลฯ <p>3.การกำหนดวิธีการพัฒนาอาชีพพร้อมให้เหตุผล</p>	
3	<p>การตัดสินใจเลือกพัฒนาอาชีพ</p>	<p>1.ตัดสินใจเลือกพัฒนาอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง</p>	<p>1.การตัดสินใจเลือกพัฒนาอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อม - ความต้องการของตลาด - ความรู้ ทักษะและเทคนิคต่างๆ - ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม - สถานที่ - แรงงาน - เงินทุน ฯลฯ 	10

คำอธิบายรายวิชา อช21002 ทักษะการพัฒนาอาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจทักษะในการพัฒนาอาชีพที่ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานความรู้ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงานและโครงการธุรกิจ เพื่อพัฒนาอาชีพเข้าสู่ตลาดการแข่งขันตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ความเข้มแข็ง

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับทักษะอาชีพที่ต้องการพัฒนาอาชีพ ดังนี้คือ

ความจำเป็นในการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาด ที่ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี ความหมาย ความสำคัญของการจัดการเพื่อพัฒนาอาชีพ และระบบการจัดการเพื่อการพัฒนาอาชีพ ที่ตัดสินใจเลือก แหล่งเรียนรู้ในการฝึก วิธีการฝึก การตัดสินใจเลือกแหล่ง และวิธีการฝึก การบันทึกรายงานการฝึกทักษะการพัฒนาอาชีพ โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

ความหมาย ความสำคัญของการจัดทำ และหรือปรับปรุงการจัดการอาชีพ

การทำแผนธุรกิจ แผนธุรกิจเป็นแผนแม่บทในการประกอบอาชีพของทุกคนในครอบครัว ชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการในการระดมความคิดจากการวิเคราะห์ชุมชนที่กำหนดด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ รายได้ ค่านิยมของชุมชน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ความเข้มแข็งเป็นผลสำเร็จ โดยกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ การดำเนินงานที่จะดำเนินการไปตามแผนธุรกิจ

การจัดการความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพและจัดการเกี่ยวกับผลการดำเนินการในอดีตที่ผ่านมาในช่วงระยะเวลา 2-3 ปี จนถึงปัจจุบัน เน้นยอดขายของประเภทสินค้า ค่าใช้จ่ายต่างๆ ผลกำไร วิเคราะห์ คู่แข่งขัน วิเคราะห์ส่วนครองตลาดสัมพันธ์ วิเคราะห์สมรรถนะของธุรกิจ วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในด้านจุดแข็ง จุดอ่อน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้านโอกาสและอุปสรรค ว่าประเด็นใดจะทำให้เกิดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพต้องจัดการแก้ปัญหาความเสี่ยงนั้น เพื่อความเข้มแข็งในอาชีพ

การจัดการการผลิต หรือการบริการ เป็นการจัดการเกี่ยวกับ การควบคุมคุณภาพให้ได้ มาตรฐานตามความต้องการของตลาด การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี การลดต้นทุนการผลิต หรือการบริการ

การจัดการการตลาด เป็นการนำผลผลิตเข้าสู่ตลาด ซึ่งดำเนินการ โดยการ โฆษณา การ ประชาสัมพันธ์ การวิจัยตลาด การส่งเสริมการขาย การจัดทำข้อมูลฐานลูกค้า ความสามารถกระจาย สินค้าให้ถึงลูกค้า

ปฏิบัติการ จัดทำแผนและ โครงการพัฒนาธุรกิจ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

สำรวจ วิเคราะห์ทักษะที่ต้องการพัฒนาอาชีพแหล่งฝึกและวิธีการฝึก กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี การถอดบทเรียนจากการฝึกทักษะเพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

เป็นการศึกษาปฏิบัติจริงด้วยการทำแผนธุรกิจของชุมชน หรือของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการความเสี่ยง การจัดการการผลิต การจัดการการตลาด อาจสร้าง สถานการณ์จำลองขึ้นมาหรือพาไปศึกษาของจริง เพื่อฝึกปฏิบัติและนำแผนปฏิบัติการต่างๆ เข้าสู่วิถี ชีวิต หรือดำเนินการจริงตามวิถีชีวิต เพื่อผู้เรียนจะเกิดความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจ อย่างแท้จริง

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริงจากผลงานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ การทำแผนงาน และ โครงการ พัฒนาอาชีพ โดยการนำภูมิปัญญาในชุมชนมาประยุกต์ใช้

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา อช21002 ทักษะการพัฒนาอาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจทักษะในการพัฒนาอาชีพที่ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานความรู้ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงานและ โครงการธุรกิจ เพื่อพัฒนาอาชีพเข้าสู่ ตลาดการแข่งขันตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ความเข้มแข็ง

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ทักษะในการพัฒนาอาชีพ	<p>1.อธิบายความจำเป็นในการฝึกทักษะ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยี</p> <p>2.อธิบายความหมาย ความสำคัญ ของการจัดการอาชีพ และระบบ การจัดการ เพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา</p> <p>3.สำรวจแหล่งเรียนรู้ และ สถานที่ฝึกทักษะในการพัฒนา อาชีพ</p> <p>4.วางแผนในการฝึกทักษะอาชีพ โดยพัฒนาต่อยอด และ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา</p>	<p>1.ความจำเป็นในการฝึก ทักษะ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อ พัฒนาอาชีพ</p> <p>2.ความหมาย ความสำคัญ ของการจัดการอาชีพ</p> <p>3.แหล่งเรียนรู้ และสถานที่ ฝึกอาชีพ</p> <p>4.การวางแผนโดยกำหนดสิ่ง ต่างๆดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้และทักษะที่ต้อง ฝึก - วิธีการฝึก - แหล่งฝึก - วัน เวลาในการฝึก 	80

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
			ฯลฯ	
		5.ฝึกทักษะอาชีพตามแผนที่กำหนดไว้ได้โดยมีการบันทึกขั้นตอนการฝึกทุกขั้นตอน	5.การฝึกทักษะอาชีพ - การจดบันทึก - ปัญหาและการแก้ปัญหา - ข้อเสนอแนะ ฯลฯ	
2	การทำแผนธุรกิจเพื่อการพัฒนาอาชีพ	1.วิเคราะห์ชุมชน โดยการระดมความคิดเห็นของคนในชุมชน และกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ รายได้ ค่านิยมของชุมชน เป้าหมาย และกลยุทธ์ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.วางแผนปฏิบัติการ	1.การวิเคราะห์ชุมชน - จุดแข็ง - จุดอ่อน - โอกาส - อุปสรรค 2.การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ ในการกำหนดแผนพัฒนาธุรกิจของชุมชน 3.การวางแผนปฏิบัติการ	10
3	การจัดการความเสี่ยง	1.วิเคราะห์ศักยภาพ และจัดการเกี่ยวกับผลการดำเนินการในอดีตที่ผ่านมา 2-3 ปี จนถึงปัจจุบัน	1.การวิเคราะห์ศักยภาพ และการจัดการความเสี่ยงกับผลการดำเนินงาน - ประเภทสินค้า - ค่าใช้จ่ายต่างๆ - ผลกำไร - คู่แข่งขัน - ส่วนครองตลาด - สมรรถนะของธุรกิจ - สภาพแวดล้อมภายใน	20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		2. อธิบายวิธีแก้ปัญหาความเสี่ยง เพื่อความมั่นคงของอาชีพ 3.สามารถวางแผนปฏิบัติการ	จุดแข็ง จุดอ่อน - สภาวะแวดล้อมภายนอก ด้านโอกาสและอุปสรรค 2.การแก้ปัญหาความเสี่ยง 3.การวางแผนปฏิบัติการ	
4	การจัดการการผลิต หรือการบริการ	1.จัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ 2.อธิบายวิธีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการผลิต 3.อธิบายขั้นตอนการลดต้นทุน การผลิตหรือการบริการ 4.จัดทำแผนการผลิตหรือการบริการ	1.การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ 2.การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการผลิต 3.การลดต้นทุนการผลิตหรือการบริการ 4.การจัดทำแผนปฏิบัติการ	10
5	การจัดการการตลาด	1.จัดการการตลาดเพื่อนำผลผลิตเข้าสู่ตลาด 2.สามารถจัดทำแผนการจัดการการตลาด	1.การจัดการการตลาด - การโฆษณา - การประชาสัมพันธ์ - การวิจัยตลาด - การส่งเสริมการขาย - การทำข้อมูลฐานลูกค้า - การกระจายสินค้า 2.การจัดทำแผนปฏิบัติการ	10
6	การขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาธุรกิจ	1.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาธุรกิจ 2.พัฒนาแผนพัฒนาอาชีพ	1.การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาอาชีพ 2.การพัฒนาแผนพัฒนาอาชีพ	20

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		3.ขั้นตอนการขับเคลื่อน แผนพัฒนาอาชีพ 4.อธิบายปัญหา อุปสรรค และ แนวทางแก้ไขที่เกิดจากการ ขับเคลื่อนแผนธุรกิจ	3.ขั้นตอนการขับเคลื่อน แผนพัฒนาอาชีพ 4.ปัญหา อุปสรรค และ แนวทางแก้ไขที่เกิดจากการ ขับเคลื่อนแผนธุรกิจ	
7	โครงการพัฒนา อาชีพ	1.อธิบายความสำคัญของการทำ โครงการพัฒนาอาชีพ 2.เขียนโครงการ 3.เขียนแผนปฏิบัติการ 4.ตรวจสอบโครงการได้ถูกต้อง และเหมาะสม	1.ความสำคัญของโครงการ พัฒนาอาชีพ 2.ขั้นตอนการเขียนโครงการ 3.การเขียนแผนปฏิบัติการ 4.การตรวจสอบโครงการ	10

คำอธิบายรายวิชา อช21003 พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ ให้มีผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต และเหลือเงินออมตามศักยภาพ

ศึกษา และฝึกทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มีความเข้มแข็ง ดังนี้ คือ

ความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพ

ศักยภาพธุรกิจตนเอง ชุมชน ความจำเป็นและคุณค่าของการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ การวิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจ (ระยะเริ่มต้น ระยะสร้างตัว ระยะทรงตัว ระยะตกต่ำหรือสูงขึ้น) การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจในเส้นทางของเวลา

การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด การกำหนดทิศทางการตลาด กำหนดเป้าหมายการตลาด การกำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมายบนพื้นฐานศักยภาพธุรกิจที่เป็นอยู่ การวิเคราะห์กลยุทธ์กำหนดกิจกรรมแผนการพัฒนาการตลาด

การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ การกำหนดคุณภาพผลผลิตหรือการบริการ การวิเคราะห์ต้นทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ การกำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ การกำหนดแผนกิจกรรม พัฒนาระบบการผลิตหรือบริการ

การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก ความจำเป็นและคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก การแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการแท้จริงของผู้บริโภค รูปลักษณ์ คุณภาพใหม่ เพิ่มช่องทางเข้าถึงลูกค้า

ปฏิบัติการ จัดทำแผน และ โครงการพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เป็นการศึกษาปฏิบัติจริงด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก อาจสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมา หรือพาไปศึกษาของจริงเพื่อฝึกปฏิบัติและนำแผนปฏิบัติการต่าง ๆ เข้าสู่วิถีชีวิต หรือดำเนินการจริงตามวิถีชีวิต เพื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง (พออยู่ พอกิน มีรายได้ มีการออม)

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริงจากผลงานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้การจัดทำแผน และ โครงการพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง

**รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา อช21003 พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง จำนวน 2 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น**

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ ให้มีผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต และเหลือเงินออมตามศักยภาพ

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ศักยภาพธุรกิจ	1.อธิบายความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาอาชีพเพื่อความเข้มแข็ง 2.อธิบายความจำเป็น และคุณค่าของการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจ 3.สามารถวิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจในระยะต่าง ๆ 4.สามารถวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจบนเส้นทางของเวลา	1.ความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพ 2.ความจำเป็นของการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ 3.การวิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจ - ระยะเริ่มต้น - ระยะสร้างตัว - ระยะทรงตัว - ระยะตกต่ำหรือสูงขึ้น 4.การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจบนเส้นทางของเวลา	20
2	การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด	1.กำหนดทิศทางการตลาด 2.กำหนดเป้าหมาย การตลาด 3.กำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมาย 4.วิเคราะห์กลยุทธ์ 5.กำหนดกิจกรรมและแผนการพัฒนาการตลาด	1.การกำหนดทิศทางการตลาด 2.การกำหนดเป้าหมายการตลาด 3.การกำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมาย 4.การวิเคราะห์กลยุทธ์ 5.กิจกรรมและแผนการพัฒนาการตลาด	15

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
3	การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ	1.อธิบายการกำหนดคุณภาพผลผลิตหรือการบริการ 2.วิเคราะห์ต้นทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ 3.กำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ 4.กำหนดแผนกิจกรรมการผลิต 5.พัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการ	1.การกำหนดคุณภาพการผลิตหรือการบริการ 2.การวิเคราะห์ต้นทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ 3.การกำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ 4.การกำหนดแผนกิจกรรม 5.การพัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการ	15
4	การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก	1.อธิบายความจำเป็น และคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก 2.อธิบายการแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการของผู้บริโภคอย่างแท้จริง 3.อธิบายการสร้างรูปลักษณ์คุณภาพสินค้าใหม่ 4.อธิบายการพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	1.ความจำเป็น และคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก 2.การแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการของผู้บริโภค 3.การสร้างรูปลักษณ์คุณภาพสินค้าใหม่ 4.การพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง (พออยู่ พอกิน มีรายได้ มีการออม)	15
5	โครงการพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	1.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนต่าง ๆ 2.เขียนโครงการการพัฒนาอาชีพ 3.ตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการพัฒนาอาชีพ 4.ปรับปรุงโครงการพัฒนาอาชีพ	1.การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนต่างๆ 2.การเขียนโครงการการพัฒนาอาชีพ 3.การตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ 4.การปรับปรุงแก้ไขโครงการพัฒนาอาชีพ	15

คำอธิบายรายวิชา

และ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาบังคับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำอธิบายรายวิชา อช31001 ช่องทางการขยายอาชีพ จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะงาน ขอบข่ายงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลกที่เหมาะสมกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับชุมชนเพื่อการขยายอาชีพ

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับช่องทางการขยายอาชีพ ดังนี้ คือ

ความหมาย ความสำคัญและความจำเป็นของการขยายอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะขอบข่ายการงานอาชีพ กระบวนการทำงาน การบริหารจัดการของอาชีพต่างๆ ในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก เพื่อการขยายอาชีพจากการงานอาชีพต่างๆ เช่น

งานบ้าน เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับงานบ้านและชีวิตความเป็นอยู่ในบ้าน ฝ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ โดยเน้นการแก้ปัญหาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สะอาด มีระเบียบ ประหยัด อดออม อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานเกษตร เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการประมง ตามกระบวนการผลิตและการจัดการผลผลิต มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิต ปลูกฝังความรับผิดชอบต่ออนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพ เพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานช่าง เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานตามกระบวนการของงานช่าง ซึ่งประกอบด้วย การบำรุงรักษา การติดตั้ง ประกอบ การซ่อมและการผลิตเพื่อนำไปสู่การสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานประดิษฐ์ เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานด้านการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นความประณีตสวยงามตามกระบวนการงานประดิษฐ์และเทคโนโลยี และเน้นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล เพื่อนำไปสู่การสร้างงานอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนและสอดคล้องกับชุมชน สังคม

งานธุรกิจ เป็นการวิเคราะห์งานหรือกิจกรรมที่เป็นการนำเอาทรัพยากรต่างๆ มาใช้ร่วมกัน หรือเปลี่ยนสภาพเพื่อที่จะก่อให้เกิดคุณค่าที่สูงกว่าเดิม โดยที่ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้จัดการหวังว่า สิ่ง

คนทำนั้นจะยั่งยืน และเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต โดยในงานหรือกิจกรรมทางธุรกิจจะกล่าวถึงงาน การตลาด งานการผลิตหรือการบริการ งานการเงินและบัญชี และงานทรัพยากรมนุษย์

ความหมาย ความจำเป็นในการขยายอาชีพในชุมชน สังคม ที่เหมาะสมกับตนเอง วิเคราะห์ ความเป็นไปได้ต่างๆ ได้แก่ การลงทุน การตลาด กระบวนการผลิต การขนส่ง การบรรจุหีบห่อ การแปรรูป และผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ความรู้ความสามารถของตนเองต่ออาชีพนั้นๆ การลำดับ ความสำคัญของอาชีพที่มีความเป็นไปได้ต่อการขยายอาชีพ เพื่อนำข้อมูลวิเคราะห์ไว้นำไปปรึกษาผู้รู้ การตัดสินใจขยายอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยวิเคราะห์ความพร้อมของตนเอง ความต้องการของ ตลาด เทคนิคความรู้ ทักษะในอาชีพ และความรับผิดชอบต่อสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เป็นการสำรวจอาชีพในชุมชน ประเทศ และ โลก แล้วนำมาวิเคราะห์ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน สรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อการขยายอาชีพ ของตน หรือชุมชน

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริง ผลงานปฏิบัติ สังเกตความสนใจ ความร่วมมือในกระบวนการเรียนรู้

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา อช31001 ช่องทางการขยายอาชีพ จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ วิเคราะห์ลักษณะงาน ขอบข่ายงานอาชีพในชุมชนสังคม ประเทศ และโลกที่เหมาะสมกับศักยภาพของตน และสอดคล้องกับชุมชนเพื่อการขยายอาชีพ

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	การงานอาชีพ	<p>1.อธิบายความสำคัญ และความจำเป็นในการขยายอาชีพ</p> <p>2.อธิบายลักษณะขอบข่าย กระบวนการผลิตงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก เพื่อนำมาวิเคราะห์ขยายอาชีพ</p> <p>3.อธิบายการจัดการในงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการขยายอาชีพ</p>	<p>1.ความสำคัญ และความจำเป็นในการขยายอาชีพ</p> <p>2.การขยายอาชีพในชุมชน ประเทศ และโลก</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานบ้าน - งานเกษตร - งานช่าง - งานประดิษฐ์ - งานธุรกิจ <p>ฯลฯ</p> <p>3.การขยายกระบวนการจัดการงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และโลก</p> <p>3.1 การจัดการการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผน - การจัดทำโครงการ - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การใช้แรงงาน - การใช้สถานที่ - การใช้ทุน <p>ฯลฯ</p>	50

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>4.อธิบายคุณธรรม จริยธรรม ในการขยายอาชีพ</p> <p>5.อธิบายการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมในการขยาย อาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก</p>	<p>3.2 การจัดการการตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดทิศทาง การตลาด - การหาความต้องการ ของตลาด - การขนส่ง - การขาย - การกำหนดราคาขาย - การทำบัญชีประเภท ต่างๆ <p>ฯลฯ</p> <p>4.คุณธรรม จริยธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรับผิดชอบ - การประหยัด - การอดออม - ความสะอาด - ความประณีต - ความขยัน - ความซื่อสัตย์ <p>ฯลฯ</p> <p>5.การอนุรักษ์พลังงาน และ สิ่งแวดล้อมในการขยาย อาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก</p>	
2	ช่องทางการขยาย อาชีพ	1.อธิบายความจำเป็นในการ มองเห็นช่องทางในการขยาย อาชีพได้อย่างเหมาะสมกับ ตนเอง	1.ความจำเป็นในการมองเห็น ช่องทางการประกอบอาชีพ	20

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>2.ศึกษาอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก เพื่อ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ใน การขยายอาชีพ</p> <p>3.กำหนดวิธีการและขั้นตอน การขยายอาชีพโดยพิจารณา ความเป็นไปได้ของการขยาย อาชีพ พร้อมทั้งให้เหตุผลใน การขยายอาชีพที่เลือก</p>	<p>2.ความเป็นไปได้ในการขยาย อาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การลงทุน - การตลาด - กระบวนการผลิต - การขนส่ง - การบรรจุหีบห่อ - การแปรรูป - ผลกระทบต่อชุมชน และ สภาพแวดล้อม - ความรู้ความ สามารถ ฯลฯ <p>3.การกำหนดวิธีการและ ขั้นตอนการขยายอาชีพพร้อม ให้เหตุผล</p>	
3	การตัดสินใจเลือก ขยายอาชีพ	1.ตัดสินใจเลือกขยายอาชีพได้ เหมาะสมกับตนเอง	<p>1.การตัดสินใจเลือกขยายอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อม - ความต้องการของตลาด - ความรู้ ทักษะและเทคนิค ต่างๆ - ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม - สถานที่ - แรงงาน - เงินทุน ฯลฯ 	10

คำอธิบายรายวิชา อช31002 ทักษะการขยายอาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจทักษะ ในการขยายอาชีพ เพื่อสร้างความมั่นคงบนพื้นฐานความรู้ ในกระบวนการผลิต กระบวนการตลาด ที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีความหลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาต่อยอดและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงาน และ โครงการ เพื่อขยายอาชีพเข้าสู่ตลาด การแข่งขัน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ความมั่นคง

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับทักษะอาชีพที่ต้องการขยายอาชีพ ดังนี้คือ

ความจำเป็นในการฝึกทักษะอาชีพ เพื่อการขยายอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาด ที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ความหมาย ความสำคัญของการจัดการอาชีพ เพื่อการขยายอาชีพ และระบบการจัดการเพื่อการขยายอาชีพที่ตัดสินใจเลือก แหล่งเรียนรู้ในการฝึก การตัดสินใจเลือกแหล่งและวิธีการฝึก การบันทึกรายงาน การฝึกทักษะการขยายอาชีพ โดยพัฒนาต่อยอด และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา และคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ

ความหมาย ความสำคัญของการจัดทำหรือปรับปรุงการจัดการอาชีพ

การทำแผนธุรกิจ แผนธุรกิจเป็นแผนแม่บทในการประกอบกิจการอาชีพของทุกคนในครอบครัว ชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการในการระดมความคิดจากการวิเคราะห์ชุมชนที่กำหนดด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ รายได้ ค่านิยมของชุมชน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ความมั่นคงเป็นผลสำเร็จ โดยกำหนดเป้าหมาย และกลยุทธ์ การดำเนินงานที่จะดำเนินการไปตามแผนธุรกิจ

การจัดการความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพและจัดการเกี่ยวกับผลการดำเนินการในอดีตที่ผ่านมาในช่วงระยะเวลา 3-5 ปี จนถึงปัจจุบันเน้นยอดขายของประเภทสินค้า ค่าใช้จ่ายต่างๆ ผลกำไร วิเคราะห์คู่แข่ง วิเคราะห์ส่วนครองตลาดสัมพันธ วิเคราะห์สมรรถนะของธุรกิจ วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในด้าน จุดแข็ง จุดอ่อน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้าน โอกาสและอุปสรรค ว่าประเด็นใดจะทำให้เกิดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพต้องจัดการแก้ปัญหาความเสี่ยงนั้น เพื่อความมั่นคงของอาชีพ

การขับเคลื่อนแผนธุรกิจ เป็นการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการสู่ความสำเร็จ โดยการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการ การพัฒนาแผนปฏิบัติการ การจัดการความรู้ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการสู่ความสำเร็จ

การจัดการการผลิต เป็นการจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการผลิต การลดต้นทุนการผลิตหรือการบริการ

การจัดการการตลาด เป็นการนำผลผลิตเข้าสู่ตลาด ซึ่งดำเนินการ โดยการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การวิจัยตลาด การส่งเสริมการขาย การจัดทำข้อมูลฐานลูกค้า ความสามารถกระจายสินค้าให้ถึงลูกค้า

บัญชีธุรกิจ บัญชีธุรกิจจะเป็นตัวควบคุมการดำเนินการด้านธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ บัญชีธุรกิจควรมีบัญชีเกี่ยวกับรายได้ – กำไร – รายจ่าย สภาพคล่องทางการเงิน หนี้สูญ ต้นทุนทางการเงิน สินทรัพย์ – หนี้สิน และการลงทุน

ปฏิบัติการ จัดทำแผนและวางระบบพัฒนาธุรกิจให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

สำรวจ วิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นต่อการขยายอาชีพแหล่งฝึกและวิธีการฝึกกระบวนการผลิต กระบวนการตลาด นวัตกรรม เทคโนโลยี การถอดบทเรียนจากการฝึกทักษะเพื่อการขยายอาชีพ โดยการพัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและคำนึงความหลากหลายทางชีวภาพ

เป็นการศึกษาปฏิบัติจริงด้วยการทำแผนธุรกิจของชุมชน หรือของผู้เรียนตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการความเสี่ยง การขับเคลื่อนแผนธุรกิจ การจัดการผลิต การจัดการตลาด บัญชีธุรกิจ อาจสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมา หรือพาไปศึกษาของจริง เพื่อฝึกปฏิบัติและนำแผนปฏิบัติการต่างๆ เข้าสู่วิถีชีวิต หรือดำเนินการจริงตามวิถีชีวิต เพื่อผู้เรียนจะเกิดความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริงจากผลงานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้การจัดทำแผน และโครงการขยายธุรกิจ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา อช31002 ทักษะการขยายอาชีพ จำนวน 4 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจทักษะ ในอาชีพ เพื่อสร้างความมั่นคงบนพื้นฐานความรู้ ในกระบวนการผลิตกระบวนการตลาด ที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีความหลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาต่อยอดและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

2. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแผนงาน และโครงการ เพื่อขยายอาชีพเข้าสู่ตลาดการแข่งขัน ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสู่ความมั่นคง

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ทักษะในการขยายอาชีพ	1. อธิบายความจำเป็นในการฝึกทักษะอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการขยายอาชีพ 2. อธิบายความหมาย ความสำคัญของการจัดการอาชีพ และระบบการจัดการ เพื่อการขยายอาชีพ โดยพัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา และคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ 3. สำรวจแหล่งเรียนรู้ และสถานที่ฝึกทักษะในการขยายอาชีพ 4. วางแผนในการฝึกทักษะอาชีพ โดยพัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา และคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ	1. ความจำเป็นในการฝึกทักษะอาชีพ กระบวนการผลิต กระบวนการตลาดที่ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการขยายอาชีพ 2. ความหมาย ความสำคัญของการจัดการอาชีพ และระบบการจัดการ 3. แหล่งเรียนรู้ และสถานที่ฝึกอาชีพ 4. การวางแผนโดยกำหนดสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ - ความรู้และทักษะที่ต้องฝึก - วิธีการฝึก	80

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		5.ฝึกทักษะอาชีพตามแผนที่กำหนดไว้ได้โดยมีการบันทึกขั้นตอนการฝึกทุกขั้นตอน	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งฝึก - วัน เวลาในการฝึก ฯลฯ 5.การฝึกทักษะอาชีพ <ul style="list-style-type: none"> - การจดบันทึก - ปัญหาและการแก้ปัญหา - ข้อเสนอแนะ ฯลฯ 	
2	การทำแผนธุรกิจเพื่อการขยายอาชีพ	1.วิเคราะห์ชุมชน โดยการระดมความคิดเห็นของคนในชุมชน และกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ รายได้ ค่านิยมของชุมชน เป้าหมาย และกลยุทธ์ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.วางแผนปฏิบัติการ	1.การวิเคราะห์ชุมชน <ul style="list-style-type: none"> - จุดแข็ง - จุดอ่อน - โอกาส - อุปสรรค 2.การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ ในการกำหนดแผนขยายธุรกิจของชุมชน 3.การวางแผนปฏิบัติการ	5
3	การจัดการความเสี่ยง	1.วิเคราะห์ศักยภาพ และจัดการเกี่ยวกับผลการดำเนินการในอดีตที่ผ่านมา 3-5 ปี จนถึงปัจจุบัน	1.การวิเคราะห์ศักยภาพ และการจัดการความเสี่ยงกับผลการดำเนินงาน <ul style="list-style-type: none"> - ประเภทสินค้า - ค่าใช้จ่ายต่างๆ - ผลกำไร - คู่แข่งขัน - ส่วนครองตลาด 	10

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		2.อธิบายวิธีแก้ปัญหาความเสี่ยงเพื่อความมั่นคงของอาชีพ 3.สามารถวางแผนปฏิบัติการ	- สมรรถนะของธุรกิจ - สภาวะแวดล้อมภายใน จุดแข็ง จุดอ่อน - สภาวะแวดล้อมภายนอก ด้านโอกาส และอุปสรรค 2.การแก้ปัญหาความเสี่ยง 3.วางแผนปฏิบัติการ	
4	การจัดการการผลิตหรือการบริการ	1.จัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ 2.อธิบายวิธีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการผลิต 3.อธิบายขั้นตอนการลดต้นทุนการผลิตหรือการบริการ 4.จัดทำแผนการผลิตหรือการบริการ	1.การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ 2.การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการผลิต 3.การลดต้นทุนการผลิตหรือการบริการ 4.การจัดทำแผนปฏิบัติการ	5
5	การจัดการการตลาด	1.จัดการการตลาดเพื่อนำผลผลิตเข้าสู่ตลาด 2.จัดทำแผนการจัดการการตลาด	1.การจัดการการตลาด - การโฆษณา - การประชาสัมพันธ์ - การวิจัยตลาด - การส่งเสริมการขาย - การทำข้อมูลฐานลูกค้า - การกระจายสินค้า 2.การจัดทำแผนปฏิบัติการ	5
6	บัญชีธุรกิจ	1.อธิบายความสำคัญในการทำบัญชีธุรกิจ 2.บอกประเภทของบัญชีประเภท	1.ความสำคัญในการทำบัญชีธุรกิจ 2.ประเภทของบัญชีธุรกิจ	30

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		ต่างๆที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนการทำบัญชีประเภทต่างๆ - บัญชีรับ-จ่าย - บัญชีหนี้สิน - บัญชีการเงิน - บัญชีสินทรัพย์ ฯลฯ	
7	การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อขยายอาชีพ	1.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการในการขยายธุรกิจ 2.พัฒนาแผนปฏิบัติการการขยายธุรกิจ 3.อธิบายขั้นตอนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อการขยายธุรกิจ	1.การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการในการขยายธุรกิจ 2.แผนปฏิบัติการขยายธุรกิจ 3.ขั้นตอนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อการขยายธุรกิจ	15
8	โครงการขยายอาชีพ	1.อธิบายความสำคัญของการทำโครงการขยายอาชีพ 2.เขียนโครงการ 3.เขียนแผนปฏิบัติการ 4.ตรวจสอบโครงการได้ถูกต้องและเหมาะสม	1.ความสำคัญของโครงการ 2.ขั้นตอนการเขียนโครงการ 3.การเขียนแผนปฏิบัติการ 4.การตรวจสอบโครงการ	10

คำอธิบายรายวิชา อช31003 พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง จำนวน 2 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ ให้มีผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต มีเงินออมและมีทุนในการขยายอาชีพ

ศึกษา และฝึกทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มีความมั่นคง ดังนี้ คือ

ความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็นในการพัฒนาอาชีพ

ศักยภาพธุรกิจของตนเอง ชุมชน ความจำเป็นและคุณค่าของการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ การวิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจ (ระยะเริ่มต้น ระยะสร้างตัว ระยะทรงตัว ระยะตกต่ำหรือสูงขึ้น) การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจในเส้นทางของเวลา

การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด การกำหนดทิศทางการตลาด การกำหนดเป้าหมายการตลาด การกำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมายบนพื้นฐานศักยภาพธุรกิจที่เป็นอยู่ การวิเคราะห์กลยุทธ์กำหนดกิจกรรม แผนการพัฒนาการตลาด

การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ การกำหนดคุณภาพผลผลิตหรือการบริการ การวิเคราะห์ทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ การกำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ การกำหนดแผนกิจกรรม พัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการ

การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก ความจำเป็นและคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก การแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการแท้จริงของผู้บริโภค ระบุลักษณะคุณภาพใหม่ เพิ่มช่องทางเข้าถึงลูกค้า

ปฏิบัติการ จัดทำแผน และโครงการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เป็นการศึกษาปฏิบัติจริงด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด การจัดทำแผนพัฒนาการผลิต การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก การพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ อาจสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมา หรือพาไปศึกษาของจริง เพื่อฝึกปฏิบัติและนำแผนปฏิบัติการต่าง ๆ เข้าสู่วิถีชีวิต หรือดำเนินการจริงตามวิถีชีวิต เพื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถพัฒนาอาชีพของตน หรือชุมชนให้มีความมั่นคง (พออยู่ พอกิน มีรายได้ มีการออม และมีทุนในการขยายอาชีพ)

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากสภาพจริงจากผลงานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ การจัดทำแผนและโครงการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา อช31003 พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง จำนวน 2 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพ ให้มีผลิตภัณฑ์หรืองานบริการ สร้างรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต มีเงินออมและมีทุนในการขยายอาชีพ

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ศักยภาพธุรกิจ	1.อธิบายความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มีความมั่นคง 2.อธิบายความจำเป็น และคุณค่าของการวิเคราะห์ ศักยภาพของธุรกิจ 3.วิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจ ในระยะต่าง ๆ 4.วิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจบนเส้นทางของเวลา	1.ความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาอาชีพ 2.ความจำเป็นของการวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจ 3.การวิเคราะห์ตำแหน่งธุรกิจ - ระยะเริ่มต้น - ระยะสร้างตัว - ระยะทรงตัว - ระยะตกต่ำหรือสูงขึ้น 4.การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจบนเส้นทางของเวลา	20
2	การจัดทำแผนพัฒนาการตลาด	1.กำหนดทิศทางการตลาด 2.กำหนดเป้าหมายการตลาด 3.กำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมาย 4.วิเคราะห์กลยุทธ์ 5.กำหนดกิจกรรมและแผนการพัฒนาการตลาด	1.การกำหนดทิศทางการตลาด 2.การกำหนดเป้าหมายการตลาด 3.การกำหนดกลยุทธ์สู่เป้าหมาย 4.การวิเคราะห์กลยุทธ์ 5.กิจกรรมและแผนการพัฒนาการตลาด	15

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
3	การจัดทำแผนพัฒนาการผลิตหรือการบริการ	1.อธิบายการกำหนดคุณภาพผลผลิตหรือการบริการ 2.สามารถวิเคราะห์ต้นทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ 3.กำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ 4.กำหนดแผนกิจกรรมการผลิต 5.พัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการได้	1.การกำหนดทุนการผลิตหรือการบริการ 2.การวิเคราะห์ต้นทุนปัจจัยการผลิตหรือการบริการ 3.การกำหนดเป้าหมายการผลิตหรือการบริการ 4.การกำหนดแผนกิจกรรมการผลิต 5.การพัฒนาระบบการผลิตหรือการบริการ	15
4	การพัฒนาธุรกิจเชิงรุก	1.อธิบายความจำเป็น และคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก 2.อธิบายการแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง 3.อธิบายการสร้างรูปลักษณ์คุณภาพสินค้าใหม่ 4.อธิบายการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง	1.ความจำเป็น และคุณค่าของธุรกิจเชิงรุก 2.การแทรกความนิยมเข้าสู่ความต้องการของผู้บริโภค 3.สร้างรูปลักษณ์คุณภาพสินค้าใหม่ 4.การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง เข้มแข็ง ยั่งยืน (พออยู่ พอกิน มีรายได้ มีการออม และมีทุนในการขยายอาชีพ)	15
5	โครงการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง	1.วิเคราะห์ความเป็นไปของแผนการตลาดและการผลิตหรือการบริการ 2.เขียนโครงการการพัฒนาอาชีพได้	1.การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนการตลาดและการผลิตหรือการบริการ 2.การเขียนโครงการการพัฒนาอาชีพ	15

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		3.ตรวจสอบความเป็นไปได้ ของโครงการพัฒนาอาชีพ 4.ปรับปรุงโครงการพัฒนา อาชีพ	3.การตรวจสอบความ เป็นไปได้ของโครงการ 4.การปรับปรุงโครงการ พัฒนาอาชีพ	

ภาคผนวก

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

ผังมโนทัศน์ (Concept Map) หมายถึง แผนภาพแทนความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่มีความหมายระหว่างความคิดรวบยอดต่างๆ โดยอยู่ในรูปของข้อความ ทั้งนี้ข้อความอาจเป็นผลจากความคิดรวบยอดสองอัน หรือมากกว่านั้น ซึ่งมาเชื่อมโยงกันด้วยถ้อยคำที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องระหว่างความคิดรวบยอดนั้น ๆ Concept Map สามารถอยู่ในรูปแบบของแผนภูมิใยแมงมุม (Spider chart) แผนภูมิองค์กร (Organization chart) หรือ แผนผังสาย (Flow diagram)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน หลังผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสาระ ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวบูรณาการด้วยความคิดรวบยอด สารสนเทศ ทักษะความชำนาญ ความสามารถในการสื่อสารองค์ความรู้ ความสามารถในการนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

คำอธิบายรายวิชา หมายถึง ข้อมูลรายละเอียดของแต่ละรายวิชา ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ เวลาเรียน รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับชั้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทาง ที่ผู้สอนใช้ในการวางแผน และออกแบบการเรียนการสอน

สาระการเรียนรู้ หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะสำคัญรวมไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนต้องรู้และปฏิบัติได้

ตัวชี้วัด หมายถึง ตัวแปรประกอบหรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะหรือปริมาณของสถานภาพที่ต้องการศึกษา ณ จุดเวลา หรือช่วงเวลาหนึ่ง ค่าของตัวชี้วัดแสดง/ระบุ/บ่งบอกถึงสภาพที่ต้องการศึกษาเป็นองค์รวมกว้าง ๆ แต่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะใช้ในการประเมินสภาพที่ต้องการศึกษาได้ หรือใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างจุดเวลา/ช่วงเวลาที่แตกต่างกันเพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลง

อาชีพ หมายถึง การทำมาหากินจากการทำงานหรือกิจกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลผลิต และรายได้เป็นงานที่สุจริต ไม่ผิดศีลธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม

เจตคติ หมายถึง สภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลทำให้เกิด มีท่าทีหรือมีความคิดเห็น รู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ หรือไม่ชอบ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถสูงสุดที่เป็นไปได้ของบุคคล สัตว์ สิ่งของนั้นๆ ได้รับการบำรุงส่งเสริม อย่างเต็มที่ และถูกต้องทั้งทางกายและทางจิต

การจัดการอาชีพ หมายถึง ความพยายามของบุคคลที่จะจัดระบบงาน และจัดระบบคน เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การทำให้อาชีพเจริญเติบโต งอกงาม และมากขึ้น และการเปลี่ยนแปลงที่ละเอียดละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่างๆ ไปสู่ระดับที่ขยายขึ้น

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอภิชาติ จีระวุฒิ
 นายวิมล จำนวนบุตร
 ดร.ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์
 ดร.ทองอยู่ แก้วไพโรชะ
 นางพรทิพย์ กล้ารบ

เลขาธิการ กศน.
 รองเลขาธิการ กศน.
 ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร
 ที่ปรึกษาด้านพัฒนาหลักสูตร
 ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะผู้ยกร่าง

นายวิรัช วิทยุฒิ
 นายอุทัย หนูแดง
 นายพิชิต แสงลอย
 นายวาทีน งามปลอด
 นางอุบล ทศน โกวิท
 นายมงคล กาพตลอด
 นางนงคราญ แก้วจันทร์
 นางนราวัลย์ นันตะภูมิ
 นางสาวสุกัญญา ทรัพย์มณี
 นางดุขฎิ ศรีวัฒนาโรทัย

ข้าราชการบำนาญ
 ข้าราชการบำนาญ
 ผอ.กศน.อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
 ผอ.กศน.อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
 ผอ.กศน.อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
 ผอ.กศน.อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ผอ.กศน.อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ
 ผอ.กศน.อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
 ผอ.กศน.เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะผู้บรรณาธิการ

นายพิชิต แสงลอย
 นางอุบล ทศน โกวิท
 นางสาวกัญจนพร นาจาน
 นางสุกัญญา รัตนจารุวัฒน์
 นางดุขฎิ ศรีวัฒนาโรทัย
 นางสาวชาลินี ธรรมธिया

ผอ.กศน.อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
 ผอ.กศน.อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
 ครู ศรช. กศน.อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
 ครู ศรช. กศน.อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
 กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
 กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะทำงาน

นางคุณฤๅ ศรีวัฒนาโรทัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางพรทิพย์ เข้มทอง

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางสาวผดนิษฐ์ แซ่อึ้ง

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางสาวสมถวิล ศรีจันทร์วิโรจน์

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางรุ่งอรุณ ไสยโสภณ

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นางสาวชาลินี ธรรมธิษา

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบ

นางคุณฤๅ ศรีวัฒนาโรทัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

